Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta sekä Suomen aluevesien, mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen rajoja koskevien sopimusjärjestelyjen hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Suomen aluevesien rajoista annettua lakia. Ehdotuksen mukaan Suomen aluemeren laajuudeksi säädetään nykyisten 4 meripeninkulman sijasta 12 meripeninkulmaa. Aluemeren laajentaminen ehdotetaan toteutettavaksi Suomenlahdella siten, että keskiviivan pohjoispuolelle jää kaikissa olosuhteissa itä-länsisuuntainen 3 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä. Esityksessä ehdotetaan myös hyväksyttäväksi Viron kanssa 4 päivänä toukokuuta 1994 noottienvaihdolla tehty, Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävää menettelyä koskeva sopimus sekä Ruotsin kanssa 2 päivänä kesäkuuta 1994 Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä tehty sopimus ja siihen liittyvä pöytäkirja.

Kumpikin sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen valtionsisäisestä hyväksymisestä. Laki Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti edellämainittujen sopimusten kanssa.

340479U

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
YLEISPERUSTELUT	3
1. Johdanto	3
2. Nykytila	3
2.1. Suomen aluemeri	3
2.2. Kauttakulku Suomenlahdella	4
2.3. Sopimus Ruotsin kanssa	5
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	5
3.1. Aluemerilaajennus	5
3.2. Sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan määritelmä	6
3.3. Peruspisteiden määritys	6
3.4. Sopimus Viron kanssa	6
3.5. Sopimus Ruotsin kanssa	6
4. Esityksen vaikutukset	6
4.1. Taloudelliset vaikutukset	6
4.2. Ympäristövaikutukset	6
5. Asian valmistelu	7
5.1. Aluemerilaajennus	7
5.2. Sisäisten aluevesien maanpuoleinen raja	7
5.3. Peruspisteiden määritys	7
5.4. Tullivalvontavyöhyke	7
5.5. Sopimus Viron kanssa	7
5.6. Sopimus Ruotsin kanssa	7
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	8
1. Lakiehdotuksen perustelut	8
2. Sopimusten sisältö	10
2.1. Sopimus Viron kanssa Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä	10
1.4. Sopimus Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä	10
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset	10
3. Voimaantulo	10
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	10
4.1. Sopimus Viron kanssa Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä	11
4.2. Sopimus Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä	11
LAKIEHDOTUS	12
Laki Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta	12
LIITE	14
Rinnakkaistekstit	14
Laki Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta	14

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Vuonna 1982 valmistuneen YK:n merioikeusyleissopimuksen 3 artiklan mukaan jokaisella valtiolla on oikeus ulottaa aluemerensä enintään yleissopimuksen mukaisesti määritellyistä perusviivoista mitattuun 12 meripeninkulman rajaan. Vaikka vuoden 1982 merioikeusyleissopimus ei vielä ole voimassa, aluemeren enimmäisleveyttä koskevan säännön voidaan katsoa jo vakiintuneen vallitsevaksi oikeudeksi. Yli sadalla valtiolla on 12 meripeninkulman aluemeri.

Itämeren alueella Venäjällä, Ruotsilla, Puolalla, Latvialla, Liettualla sekä Virolla eräin, muun muassa Suomenlahtea koskevin poikkeuksin on 12 meripeninkulmaan ulottuva aluemeri. Tanskan aluemeri on 3 meripeninkulmaa. Itä-Saksalla oli 12 meripeninkulman aluemeri, jonka Saksan liittotasavalta on tällä rannikon kaistalla säilyttänyt. Muilta osin Saksan aluemeri on ainakin toistaiseksi 3 meripeninkulmaa.

Aluemeren laajentaminen 12 meripeninkulmaan merkitsisi sitä, että Suomen aluemeri tulisi yhdenmukaiseksi naapurivaltioiden aluevesirajojen kanssa. Samalla aluevesien muoto tulisi helpommin valvottavaksi ja noudatettavaksi. Viranomaisten edellytykset valvoa maahantuloa ja maastalähtöä sekä estää salakuljetusta ja muuta rajan yli tapahtuvaa rikollista toimintaa kohentuisivat selvästi. Suomenlahden osalta laajennus ehdotetaan toteutettavaksi symmetrisesti Viron aluevesirajan kanssa siten, että keskiviivan pohjoispuolelle jää kolmen meripeninkulman laajuinen aavan meren käytävä. Suomenlahtea koskevien poikkeusmääräysten tarkoituksena on turvata kansainväliselle meri- ja ilmaliikenteelle rajoituksista vapaa väylä Pietariin ja Kronstadtiin.

Sopimusjärjestely Viron kanssa vahvistaa Suomenlahtea koskevan käytäväjärjestelyn. Sopimuksen mukaan kumpikaan valtio ei laajenna aluemertaan kolmea meripeninkulmaa lähemmäksi keskiviivaa ilmoittamatta siitä ensin vähintään 12 kuukautta etukäteen toiselle sopimuspuolelle.

Ruotsin kanssa tehty sopimus koskee Suomen mannerjalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin kalastusvyöhykkeen välisen rajan määräämistä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä. Sopimuksessa vahvistetaan Suomen ja Ruotsin välillä tähän saakka avoinna ollut merivyöhykeraja kokonaisuudessaan sopimuksessa tarkoitettuun eteläisimpään mahdolliseen koordinaattipisteseen saakka.

2. Nykytila

2.1. Suomen aluemeri

Suomen merialue jakaantuu Suomen aluevesien rajoista vuonna 1956 annetun lain (463/56) mukaan sisäisiin aluevesiin sekä ulkoisiin aluevesiin eli aluemereen (2 §). Sisäisillä aluevesillä tarkoitetaan aluevesien sitä osaa, jota rajoittavat maan puolella rantaviiva ja jokien suut sekä meren puolella ulkorajana murtoviiva, jonka kulma- eli peruspisteet sijaitsevat uloimmilla maastokohdilla, joko mantereella, saarilla, luodoilla tai kareilla (3 §). Aluemerellä puolestaan ymmärretään sisäisiin aluevesiin välittömästi liittyvää vyöhykettä, jonka ulkoraja eli kansainvälinen aluevesiraja on neljän meripeninkulman eli 7408 metrin etäisyydellä sisäisten aluevesien ulkorajasta, mikäli aluevesirajalaissa ei toisin säädetä (5 §).

Laissa mainitut poikkeukset koskevat yhtäältä tapauksia, joissa Suomen aluevesiraja rajoittuu Ruotsin tai Venäjän aluevesiin (1 §). Toinen poikkeus koskee saaria, luotoja, kareja tai niiden muodostamia ryhmiä, jotka sijaitsevat niin kaukana merellä, että ne jäävät sisäisten aluevesien ulkorajan ulkopuolelle ja joilla siksi on erilliset aluevetensä. Aluemeren leveys on tällöin kolme meripeninkulmaa. Suomella on nykyisin yksi tällainen erillinen merialue Ahvenanmaan saariston eteläpuolella sijaitsevien Bogskärin kalliosaarten ympärillä.

Suomen aluemeren laajentaminen oli esillä edellisen kerran vuonna 1977, kun asiaa pohdittiin ulkoasiainministeriön asettamassa työryhmässä. Merioikeuden alalla tapahtuneen yleisen, laajempia aluemeriä suosivan kehityksen lisäksi syynä työryhmän perustamiseen oli ennen kaikkea Ruotsin valtiopäivien vuonna 1976 tekemä periaatepäätös aluemeren laajentamisesta 12 meripeninkulmaan. Suomen aluemeren laajentamista ei kuitenkaan tuolloin pidetty aiheellisena. Jos Suomi olisi ottanut käyttöön 12 meripeninkulman aluemeren, Suomen ja Neuvostoliiton aluevedet olisivat yhty-

neet lähes koko Suomenlahden pituudelta. Pidentynyttä yhteistä rajaa suurvallan kanssa ei nähty toivottavaksi. Samalla haluttiin turvata kaikkien maiden aluksille vapaa liikkumisoikeus Suomenlahdella samoin kuin ilma-alusten ylilento-oikeus aavan meren yläpuolella olevassa ilmatilassa.

Nykytilanteessa 4 meripeninkulman aluevesirajan katsotaan tarpeettomasti rajoittavan viranomaisten mahdollisuuksia valvoa maahantuloa ja maastalähtöä merialueilla. Venäjän ja Baltian maihin suuntautuva alusliikenne on viime vuosina kasvanut ja samalla siihen liittyvät valvontaongelmat ovat lisääntyneet. Itämeri on tullut aikaisempaa tärkeämmäksi reitiksi mm. huumausaineiden salakuljetuksessa. Sisäisen turvallisuuden alaan kuuluva henkilöiden maahantulon ja maastalähdön valvonta on Suomen lähialueiden muuttuneen tilanteen johdosta muodostunut keskeimmäksi viranomaistoiminnoksi merialueella. Myös Euroopan yhdentymiskehitys painottaa viranomaisten tarvetta tehokkaasti estää salakuljetusta ja muuta rajan yli tapahtuvaa rikollista toimintaa. Samalla, kun aluemeren laajentamista koskevaan harkintaan aiemmin vaikuttaneet ulko- ja turvallisuuspoliittiset syyt ovat poistuneet, kauttakulkukysymykset Suomenlahdella ovat tulleet entistä tärkeämmiksi.

2.2. Kauttakulku Suomenlahdella

Aluemeren laajentamisella saattaa joissakin tapauksissa olla huomattavia vaikutuksia muiden valtioiden etuihin. Näin on asianlaita silloin, kun aluemeren laajennus merkitsee kansainvälisessä käytössä olevan, aikaisemmin rajoituksista vapaan kulkuväylän katoamista. Tällaisissa tapauksissa on toisinaan ryhdytty erityisjärjestelyihin. Esimerkkinä Itämeren alueelta voidaan mainita että Ruotsin päätös laajentaa aluemerensä 1 päivänä heinäkuuta 1979 lukien 12 meripeninkulmaan, joka merkitsi kansainvälisen merialueen kaventumista Juutinrauman molemminpuolin Skagenin, Läsön ja Anholtin alueella sekä Bornholmin ja Ruotsin rannikon välisessä kapeikossa. Rajoituksista vapaa kauttakulku oli tämän jälkeen mahdollista vieraiden valtioiden aluksille vain Tanskan puolella mainittujen väylien keskiviivaa. Jos Tanska olisi vastaavasti laajentanut aluemerensä kansainvälisen oikeuden sallimaan enimmäisrajaan saakka, aavan meren alue olisi kadonnut kokonaan. Ruotsi ja Tanska sopivat 25 päivänä kesäkuuta 1979, että mainituille alueille jätettäisiin keskiviivan molemminpuolin yhteensä kuuden meripeninkulman levyinen kulkuväylä, jolla on aavan meren oikeusasema ja että sopimuspuolet ilmoittaisivat toisilleen vähintään 12 kuukautta etukäteen mahdollisesta aikomuksestaan laajentaa aluemertaan sopimuksen tarkoittamalla alueella. Sopimuksen mukaisesti Ruotsi rajoitti 1 päivänä tammikuuta 1980 voimaantulleella asetuksella aluemerensä mainituilla alueilla 9 meripeninkulmaan.

Suomenlahden vakiintunut tilanne muuttui olennaisella tavalla Baltian maiden itsenäistyttyä ja Venäjän menetettyä suurimman osan rannikostaan. Neuvostovallan aikana koko Suomenlahden eteläosa oli Neuvostoliiton aluemerta, jota se saattoi vapaasti käyttää sotaalustensa kauttakulkuun. Nykytilanteessa vapaaseen kauttakulkuun käytettävää merialuetta Suomenlahdella on vain Suomen ja Viron aluemerten välinen käytävä. Jos Suomi ja Viro laajentaisivat aluemerensä täyteen mittaan Suomenlahdella, niiden alumeret rajoittuisivat useissa kohdin toisiinsa. Tämä merkitsisi sitä, että kauttakulku Pietariin ja Kronstadtiin olisi mahdollista vain Suomen tai Viron aluemerien kautta niin kutsutun viattoman kauttakulun periaatteiden mukaisesti. Suomen alueen valvonnasta ja sen alueellisen koskemattomuuden turvaamisesta annetun asetuksen (1069/89) 9 §:n mukaan vieraiden sota-alusten samoin kuin muiden valtion alusten on tehtävä aiotusta kauttakulusta etukäteen ilmoitus ennen saapumista Suomen alueelle.

Viron parlamentti päätti joulukuussa 1992 hallituksen edellisenä kesänä antaman esityksen mukaisesti, että Viron aluemeren leveys olisi lähtökohtaisesti 12 meripeninkulmaa. Suomen ja Viron kesken käytiin vuoden 1992 aikana useaan otteeseen epävirallisia neuvotteluja Viron merirajajärjestelyistä Suomenlahdella. Suomen pyrkimyksenä näissä neuvotteluissa oli vaikuttaa Viron ratkaisuun siten, että kansainvälisen merenkulun vapaus Suomenlahdella säilyisi, samalla kun Suomen mahdollisuus tulevaisuudessa vastaavaan aluemerilaajennukseen turvattaisiin.

Suomen taholta ehdotettiin, että Viron aluemerimääritys Suomenlahdella toteutettaisiin siten, että keskiviivan eteläpuolelle jäisi kaikissa olosuhteissa itä-länsisuuntainen 3 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä. Tämän

lisäksi aluemeren ulkorajan ei tulisi missään kohdassa leikata Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) vahvistamia reittijakojärjestelyjä (traffic separation schemes). Suomen taholta luvattiin sitoutua säilyttämään vastaava aavan meren käytävä Suomenlahden keskiviivan pohjoispuolella. Viron parlamentti hyväksyi 10 päivänä maaliskuuta 1993 lakiehdotuksen, joka perustuu Suomenlahden osalta tässä selostetuille periaatteille.

Suomenlahden aluevesirajoja koskeva vastavuoroinen järjestely Viron kanssa on sittemmin katsottu tarpeelliseksi vahvistaa noottienvaihdolla. Noottienvaihto, joka muodostaa Suomen ja Viron hallitusten välisen sopimuksen Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä, suoritettiin 4 päivänä toukokuuta 1994.

2.3. Sopimus Ruotsin kanssa

Suomen ja Ruotsin merialueiden raja Pohjanlahdella, Selkämerellä ja Ahvenanmerellä Märketin saaren pohjoispuolella perustuu vuosina 1972 ja 1977 tehtyihin sopimuksiin mannerjalustarajasta (SopS 7/73) ja kalastusvyöhykkeiden välisestä rajasta (SopS 43/78). Avoimena on tähän saakka ollut mannerjalusta- ja kalastusvyöhykerajan määrääminen Bogskärin kalliosaarten luona.

Viralliset neuvottelut Bogskärin länsi- ja eteläpuolella Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä sijaitsevan, noin 1 560 nelikilometrin laajuisen valkoisen vyöhykkeen jakamisesta alkoivat vuonna 1989. Ongelmana oli Bogskärin kalliosaarten huomioon ottaminen alueen jakavaa rajalinjaa määriteltäessä. Ruotsi katsoi, että rajan tulisi muodostaa keskilinja Suomen ja Ruotsin välillä Bogskärin saaria huomioonottamatta, kun taas Suomen taholta katsottiin, ettei rajan tulisi ylittää Ruotsin perusviivojen ja Bogskärin saarten perusviivojen välistä keskiviivaa. 2 päivänä kesäkuuta 1994 allekirjoitetussa sopimuksessa valkoinen vyöhyke jaetaan suoralla rajaviivalla, mikä vastaa Suomen neuvotteluissa korostamaa periaatetta. Ruotsi on myös hyväksynyt Bogskärin huomioonottamisen peruspisteenä. Raja on määritelty niin pitkälle etelään kuin on mahdollista vaikuttamatta myöhempiin neuvotteluihin Viron kanssa valkoisen alueen eteläisen kärjen rajanmäärityksistä.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1. Aluemerilaajennus

Ehdotuksen mukaan Suomen aluemeri laajennettaisiin nykyisestä neljästä meripeninkulmasta kahteentoista meripeninkulmaan eräin muun muassa Suomenlahtea koskevin poikkeuksin. Ehdotettu laajennus ei koskisi Bogskärin kalliosaarten omaa kolmen meripeninkulman aluemerta.

Aluemeren ehdotetun laajennuksen keskeisenä tavoitteena on parantaa viranomaisten edellytyksiä valvoa maahantuloa ja maastalähtöä sekä estää salakuljetusta samoin kuin muuta rajan yli tapahtuvaa rikollista toimintaa. Nykyisellä kapealla aluemerellä on vaikeaa erottaa todelliset maahantulijat kotimaisen huvi- ja kalastusalusliikenteen joukosta. Laittomasti maahan pyrkivien sekoittautuminen rannikon luvallisiin liikkujiin pystytään estämään vain mikäli valvontaa suorittavalla viranomaisella on oikeus pysäyttää ja tarkastaa aluksia ulompana merellä. Laajentamalla aluetta, jolla yhtäältä vieraiden alusten liikkumisvapautta on rajoitettu ja toisaalta rantavaltion viranomainen on toimivaltainen, pyritään parantamaan viranomaisten mahdollisuuksia paljastaa luvaton liikkuminen ajoissa ja vaikuttaa tapahtumaan. Aluemeren laajentaminen merkitsisi myös Suomen tullialueen laajentumista, mikä osaltaan parantaisi viranomaisten mahdollisuuksia puuttua epäiltyyn salakuljetukseen.

Aluemeren laajentamisella pyritään myös lisäämään viranomaisten mahdollisuuksia ryhtyä erilaisiin meriympäristön suojelutoimenpiteisiin vesiä pilaavien päästöjen varalta tai niiden seurausten rajoittamiseksi. Aluemeren laajentamisella on merkitystä myös säiliöalusten aiheuttamien ympäristövaarojen torjunnassa, koska alusten päälliköiden ilmoitusvelvollisuus tapahtumista, joista saattaa seurata öljyvahinkoja laajentuisi koskemaan suurempaa vesialuetta. Myös aluksista aiheutuvista öljyvahingoista johtuvaa vastuuta koskevien säännösten soveltamisala Suomen rannikolla laajenisi samassa suhteessa.

Myös maanpuolustuksen kannalta voidaan aluemerta laajentamalla saavuttaa eräitä etuja. Siten ainakin vieraiden valtioiden Suomen alueeseen kohdistuva esteetön tiedustelutoiminta voitaisiin merialueilla pakottaa siirtymään kauemmaksi rannikosta. Toisaalta Suomen

puolustusvoimien mahdollisuus järjestää häiritsemättä sotilaallisia harjoituksia Suomen merialueella paranisivat.

Suomenlahdella aluemeren laajentaminen loisi symmetrisen tilanteen suhteessa Viron aluemerirajaan edellyttäen, että keskiviivan pohjoispuolelle jätettäisiin 3 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä. Aluemeren ulkorajan tulisi lisäksi jäädä Kansainvälisen merenkulkujärjestön vahvistamien reittijakojärjestelyjen pohjoispuolelle. Suomenlahden keskiosaan jäisi näinollen kansainvälisen merenkulun ja ylilennon turvaamiseksi symmetrisesti keskiviivan suhteen joka kohdassa vähintään 6 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä.

3.2. Sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan määritelmä

Itämeren merellisen ympäristön suojelua koskevassa diplomaattikonferenssissa Helsingissä allekirjoitettiin 9 päivänä huhtikuuta 1992 uudistettu Itämeren merellisen ympäristön suojelusopimus. Sopimus korvaa voimaantullessaan nykyisen vuoden 1974 Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelusopimuksen. Uudessa sopimuksessa kaikki sopimusvelvoitteet ovat voimassa myös sopimuspuolten sisäisillä aluevesillä. Sopimuksen 1 artiklan 2 kappaleen mukaan sopimuspuolten tulee ratifioinnin yhteydessä nimetä osaltaan sisäisten aluevesien maanpuoleinen raja, josta siis tulee sopimuksen soveltamisalueen raja. Sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan tätä tarkoitusta varten laadittu täsmällinen määritelmä ehdotetaan sisällytettäväksi myös aluevesien rajoista annettuun lakiin.

3.3. Peruspisteiden määritys

Peruspisteet, joista aluemeren ulkorajan sijainti lasketaan, tulee maankohoamisen vuoksi aluevesirajalain 4 §:n 3 momentin mukaan tarkistaa 30 vuoden välein. Peruspisteiden uudelleenmittaus vuosiksi 1995—2024 on parhaillaan käynnissä. Ehdotuksen mukaan peruspisteiden välistä etäisyyttä koskevista aluevesirajalain säännöksistä luovuttaisiin, mikä vähentäisi peruspisteiden määrää ja samalla uudelleenmittauksesta aiheutuvia kustannuksia.

3.4. Sopimus Viron kanssa

Viron kanssa 4 päivänä toukokuuta 1994 noottienvaihdolla tehty sopimus edellyttää, ettei kumpikaan osapuoli toteuta Suomenlahden kauttakulkua rajoittavia aluevesilaajennuksia ilmoittamatta siitä etukäteen toiselle. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa vastavuoroisuuteen perustuva käytäväjärjestely, joka mahdollistaa vapaan kauttakulun keskiviivan molemminpuolin jäävällä aavan meren alueella sekä vapaan ylilennon sen yläpuolisessa ilmatilassa.

3.5. Sopimus Ruotsin kanssa

Sopimuksessa määritellään rajalinja yhtäältä Suomen mannerjalustan ja kalastusvyöhykkeen ja toisaalta Ruotsin talousvyöhykkeen välillä sopimuksessa tarkoitettuun eteläisimpään mahdolliseen koordinaattipisteeseen saakka. Rajalinja koskee sekä vesi- että merenpohja-aluetta. Näin ollen sopimuksen tultua voimaan Suomen ja Ruotsin välinen merivyöhykeraja on kokonaisuudessaan määritetty. Sopimus korvaa voimaantullessaan vuoden 1972 merivyöhykesopimuksen siltä osin kuin se koskee Märketin eteläpuolista aluetta sekä vuoden 1977 sopimuksen. Pöytäkirjassa Suomen kalastusvyöhykkeen ja Ruotsin talousvyöhykkeen raja oikaistaan mannerjalustarajan mukaiseksi siten, että puolin ja toisin toisen valtion mannerjalustan päälle ulottuvat "taskut" poistuvat.

4. Esityksen vaikutukset

4.1. Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä vaikutuksia valtiontalouteen. Aluemeren laajentamisesta Suomen alueen valvonnalle ja alueellisen koskemattomuuden turvaamiselle aiheutuvat velvoitteet olisi kuitenkin aikanaan otettava huomioon.

Esityksellä ei ole vaikutuksia kotitalouksiin tai elinkeinoelämään.

4.2. Ympäristövaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia. Aluemeren laajentaminen 12 meripeninkulmaan lisää kuitenkin viranomaisten mahdollisuuksia ryhtyä toimiin meriympäristön suojelemiseksi.

5. Asian valmistelu

5.1. Aluemerilaajennus

Ulkoasiainministeriö asetti 14 päivänä tammikuuta 1993 työryhmän selvittämään tarvetta talousvyöhykkeen perustamiseen Suomen rannikolle. Työryhmässä ovat edustettuina ulkoasiainministeriön lisäksi oikeusministeriö, sisäasiainministeriö, puolustusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, liikenneministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, ympäristöministeriö sekä Ahvenanmaan maakuntahallitus.

Talousvyöhykettä koskevan selvitystyön käynnistyessä päätettiin tarkastella samassa yhteydessä kysymystä Suomen aluemeren laajentamisesta 12 meripeninkulmaan, jota maa- ja metsätalousministeriö oli esittänyt 3 päivänä helmikuuta 1993 päivätyssä kirjeessään.

Puolustusneuvosto käsitteli aluemeren laajentamista 30 päivänä huhtikuuta 1993 pidetyssä kokouksessaan. Puolustusneuvosto suositti, että mahdollista aluemeren laajentamista tarkoittavaa päätöstä tehtäessä otettaisiin huomioon alueen valvonnalle ja alueellisen koskemattomuuden turvaamiselle aiheutuvat lisävelvoitteet.

Työryhmän mietintö (Talousvyöhykkeen perustamistarvetta selvittävän työryhmän mietintö I/1994) luovutettiin ulkoasiainministerille 14 päivänä maaliskuuta 1994. Työryhmä esittää mietinnössään yksimielisesti, että ulkoasiainministeriö ryhtyisi toimiin aluevesirajalain 5 §:n muuttamiseksi siten, että Suomen aluemeren laajuudeksi säädetään nykyisten 4 meripeninkulman sijasta 12 meripeninkulmaa ja että aluemeren laajentaminen toteutetaan Suomenlahdella siten, että Suomenlahden keskiviivan pohjoispuolelle jää kaikissa olosuhteissa itälänsisuuntainen 3 meripeninkulman levyinen aavan meren käytävä. Laajennuksesta alueval-vonnalle aiheutuvat lisävelvoitteet tulisi esityksen mukaan ottaa huomioon.

Hallitus teki periaatepäätöksen aluemeren laajentamisesta kahteentoista meripeninkulmaan Suomenlahtea koskevin poikkeuksin 23 päivänä maaliskuuta 1994.

5.2. Sisäisten aluevesien maanpuoleinen raja

Vuoden 1992 Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen 1(2) artiklassa edellytetään, että sopimuspuolet nimeävät sopimuksen ratifioinnin yhteydessä sisäisten aluevesiensä maanpuoleisen rajan, joka sopimuksen nojalla on sen soveltamisalueen raja. Meriympäristön suojelusopimusten ratifiointia valmisteleva toimikunta esittää mietinnössään (Komiteanmietintö 1993:37), että sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan määritelmä sisällytettäisiin Suomen aluevesien rajoista annettuun lakiin.

5.3. Peruspisteiden määritys

Esitys peruspisteiden välistä etäisyyttä koskevien säännösten poistamisesta aluevesirajalain 4 §:n 1 momentista sisältyy aluemeren laajentamista selvittäneen työryhmän mietintöön.

5.4. Tullivalvontavyöhyke

Työryhmä arvioi mietinnössään, ettei Suomella olisi aluemerilaajennuksen jälkeen tarvetta säilyttää nykyistä tullivalvontavyöhykettä. Tullihallitus katsoo kuitenkin 14 päivänä huhtikuuta 1994 päivätyssä lausunnossaan, että vyöhykkeen olemassaololle on edelleenkin riittävät perusteet.

5.5. Sopimus Viron kanssa

Viron parlamentti hyväksyi maaliskuussa 1993 uuden aluemeren leveyttä koskevan lain. Viron hallituksen esitystä ja parlamenttikeskustelua edelsivät tiiviit neuvottelut Suomen viranomaisten kanssa, joissa suomalaisten taholta korostettiin välttämättömyyttä jättää Suomenlahdelle kansainvälisen kauttakulun turvaava aavan meren käytävä. Suomen todettiin olevan valmis vastaavaan järjestelyyn keskiviivan pohjoispuolella. Viron suurlähetystö jätti 6 päivänä huhtikuuta 1993 Suomen ulkoasiainministeriölle nootin, jonka mukaan maiden tulisi sopia siitä, ettei kumpikaan laajentaisi aluemertaan Suomenlahdella kolmea meripeninkulmaa lähemmäksi keskiviivaa ilmoittamatta siitä etukäteen toiselle. Suomen vastausnootti luovutettiin Virolle 4 päivänä toukokuuta 1994.

5.6. Sopimus Ruotsin kanssa

Neuvottelut Ruotsin kanssa Bogskärin kal-

liosaarten länsi- ja eteläpuolella sijaitsevan valkoisen vyöhykkeen jakamisesta aloitettiin vuonna 1989. Sopimus Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä samoin kuin kalastusrajan oikaisemista koskeva pöytäkirja allekirjoitettiin 2 päivänä kesäkuuta 1994.

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä ulkoasiainministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. 1 §:n 1 momentin 1 virkkeessä Neuvostoliiton nimi ehdotetaan vaihdettavaksi Venäjäksi. Venäjän kanssa 11 päivänä heinäkuuta 1992 allekirjoitetun pöytäkirjan (SopS 102/92) mukaan Venäjä on Neuvostoliiton jatkajavaltiona tullut toiseksi sopimuspuoleksi Suomen ja Neuvostoliiton välillä tehtyihin sopimuksiin, jotka siten ovat voimassa Suomen ja Venäjän kesken.

Samassa virkkeessä viittaus vuosina 1956—57 suoritettuun rajantarkistukseen Ruotsin kanssa korvattaisiin viittauksella vuonna 1972 Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määräämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa tehtyyn sopimukseen sekä vuonna 1981 suoritettuun rajantarkistukseen, jotka ovat kumonneet aikaisemman rajanmääritykseen. Momentin toisessa virkkeessä viittaus vuonna 1921 allekirjoitettuun Ahvenanmaan linnoittamattomuutta ja puolueettomuutta koskevaan sopimukseen korvattaisiin viittauksella edellämainittuun vuoden 1972 sopimukseen, vuoden 1981 rajantarkistukseen sekä 2 päivänä kesäkuuta 1994 allekirjoitettuun sopimukseen Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä, joissa kyseinen raja on määrätty täsmällisemmin.

Momentin viimeisestä lauseesta poistettaisiin viittaus 7 §:ään, joka lisättiin lakiin vuonna 1969 samalla, kun siihen lisättiin 7 §:n nyt muutettavaksi ehdotettu 3 momentti.

3 §. Aluevesirajalain 3 §:n määritelmä, jonka mukaan sisäisiä aluevesiä rajoittavat maan puolella rantaviiva ja jokien suut, ei ole riittävän tarkka vuoden 1992 Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelua koskevan sopimuksen 1 artiklan tarkoitusta varten. Määritelmään nyt ehdotettu täsmennys vastaa sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan määräämistä koskevia yleisperiaatteita, jotka hyväksyttiin Helsingin komission 14. kokouksessa helmikuussa 1993. Maankohoamisesta johtuvat muutokset edellyttävät kuitenkin tässä yhteydessä teoreettisen keskivedenkorkeuden mukaisen määritelmän käyttöä. Teoreettinen keskivedenkorkeus tarkoittaa vuosittain laskettua pitkän ajanjakson keskiarvoa, jossa maankohoamisen vaikutus on otettu huomioon.

4 §. Voimassaolevan lain 4 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan peruspisteet, joista aluemeren leveys lasketaan, valitaan siten, että ne ovat lain voimaantulovuotta edeltäneenä kymmenvuotiskautena suoritettujen vedenkorkeusmittausten perusteella lasketun keskivedenkorkeuden mukaisen tason yläpuolella. Tämä vaatimus ei vastaa nykyistä käytäntöä eikä alan tieteellisissä tutkimuslaitoksissa noudatettavia menettelytapoja. Määritelmä ehdotetaan uudistettavaksi siten, että se perustuu peruspisteiden määrittämisajankohdan teoreettiseen keskivedenkorkeuteen.

Momentin 2 kohdan mukaan peruspisteiden etäisyys toisistaan saa olla enintään aluemeren kaksinkertainen leveys eli kahdeksan meripeninkulmaa. Lisäksi 3 kohdassa on säädetty, että jos peruspiste voidaan jollakin alueella sijoittaa kahteen tai useampaan paikkaan, noudatetaan sitä vaihtoehtoa, jonka mukaan sisäiset aluevedet tulevat mahdollisimman laajoiksi. Koska peruspisteiden väliselle etäisyydelle ei aseteta näin ankaria rajoituksia sen enempää vuoden 1958 Geneven aluemerta ja lisävyöhykettä koskevassa yleissopimuksessa (SopS 6—7/65) kuin YK:n vuoden 1982 merioikeusyleissopimuksessakaan, eivätkä tällaiset määräykset ole tavallisia myöskään muiden maiden lainsäädännössä, 4:n 1 momentin 2 ja 3 kohdat

ehdotetaan poistettavaksi. Peruspisteiden vapaampi määrittäminen voi tuntuvasti vähentää käynnissä olevasta uudelleenmittauksesta aiheutuvia kustannuksia.

Lain 4 §:n 2 momentin mukaan peruspisteet tarkistetaan maan kohoamisen vuoksi 30 vuoden väliajoin. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi määräys, jonka mukaan myös 3 §:n nojalla määrätty sisäisten aluevesien maanpuoleinen raja, johon rantaviivan muutokset samoin vaikuttavat, tulee tarkistaa 30 vuoden väliajoin.

5 §. Ehdotettu 12 meripeninkulman leveys on kansainvälisen oikeuden sallima aluemeren enimmäisleveys, jonka useimmat rantavaltiot jo ovat ottaneet käyttöön. Aluemeren laajentaminen 12 meripeninkulmaan merkitsisi sitä, että Suomen aluemeri tulisi yhdenmukaiseksi naapurivaltioiden aluevesirajojen kanssa. Samalla aluevesien muoto tulisi helpommin noudatettavaksi ja valvottavaksi. Viranomaisten edellytykset maahantulon ja maastalähdön valvontaan sekä muun muassa merellisen ympäristön suojeluun lisääntyvät.

Suomella on tullilain (573/78) 1 §:n mukaan aluemereen liittyvä 2 meripeninkulman levyinen lisävyöhyke tullivalvontaa varten. Aluemeren ehdotetun laajennuksen jälkeen tullivalvontavyöhyke ulottuisi siellä, missä aluemeren leveys on 12 meripeninkulmaa, aina 14 meripeninkulmaan saakka.

5 §:ssä esitetään aluemeren leveyttä koskeva pääsääntö, jota koskevista poikkeuksista on säädetty toisaalla aluevesirajalaissa. Merkittävin poikkeus koskisi Suomenlahdelle jäävää aavan meren käytävää.

Meripeninkulma (1852 m) on mm. YK:n merioikeusyleissopimuksessa käytetty mittayksikkö. Sen pituus on Suomen lainsäädännössä määritelty mittayksikköasetuksessa (371/92), jonka nojalla meripeninkulman käyttö on sallittu pituusmittana merenkulun alalla. Meripeninkulmaa voidaan siten pitää riittävän yksiselitteisenä mittayksikkönä, jotta aluemeren leveyden ilmaisemisesta myös metreissä voidaan 5 §:ssä luopua.

5 a §. Aluemerilaajennus esitetään toteutettavaksi siten, että Suomenlahden keskiosaan jää Viron jo omalla puolellaan keskiviivaa toteuttaman järjestelyn huomioon ottaen symmetrisesti keskiviivan suhteen vähintään kuuden meripeninkulman (3 mpk + 3 mpk) levyinen itä—länsi -suuntainen aavan meren käytävä. Aluemeren ulkoraja jäisi lisäksi kaikissa kohdissa kansainväliseen merenkulkuun vakiintuneesti käytettävän reittijakoalueen pohjoispuolelle. Vakiintunut reittijakoalue käy ilmi kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) vahvistamista reittijakojärjestelyistä. Mittayksikkönä käytettäisiin tässäkin meripeninkulmaa edellä 5 §:n kohdalla esitetyistä syistä.

Pykälän 2 momentissa vahvistetaan, että aluemeren ulkoraja ei saa ylittää Ruotsin kanssa sovittua Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen rajaa. Aluemeri jäisi tästä syystä 12 meripeninkulmaa kapeammaksi eräillä alueilla Perämerellä, Merenkurkussa, Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä.

6 §. Aluevesirajan ilmaisemisesta metreinä luovuttaisiin samoin kuin edeltävissä 5 ja 5 a §:ssä.

7 §. Pariisin rauhansopimuksessa ja Neuvostoliiton kanssa merialueiden ja mannermaajalustan rajoista Suomenlahdella 20 päivänä toukokuuta 1965 tehdyssä sopimuksessa määrätyn Suomen aluevesirajan läntisestä päätepisteestä aluemeren ulkoraja kulkee voimassaolevan lain 7 §:n 2 momentin mukaan kohtisuoraan 5 §:n mukaista ulkorajaa vastaan, kunnes se yhtyy siihen. 7 §:n 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus lain 5 §:än korvataan viittauksella uuden 5 a §:än 1 momenttiin, jonka mukaan Suomenlahden aluevesiraja lakiehdotuksen mukaan määräytyy. Lisäksi, koska laajennetun aluemeren ulkoraja olisi nykyistä etelämmässä, rajan todetaan ehdotuksen mukaan kulkevan 1 momentissa mainitusta pisteestä länsi-lounaaseen kohti aluemeren ulkorajaa.

Voimassaolevan lain 7 §:n 3 momentti on lisätty lakiin vuonna 1969, koska vuonna 1956 tapahtuneen rajanmäärityksen Flötjanin saaren kohdalla todettiin aiheuttavan hankaluuksia määrättäessä mannermaajalustan rajaa Ruotsin kanssa. Aluemeri oli vuonna 1956 ulotettu Flötjanin kohdalla jonkin verran yli vuoden 1811 rajanselityksessä määritellyn Suomen valtakunnan rajan sillä seurauksella, että osa Ruotsin mannerjalustasta näytti joutuvan Suomen vesialueen sisälle. Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välinen raja on sittemmin määrätty koko pituudeltaan. 5 a §:n 2 momentin yleismääräys, jonka mukaan aluemeren ulkoraja ei saa ylittää Ruotsin kanssa sovittua merivyöhykerajaa, tekee Flötjania koskevan lainkohdan tarpeettomaksi.

Ehdotettu 3 momentti koskee aluemeren

ulkorajan kulkua Pohjanlahdella Tornion edustalla. Uusi 4 momentti koskisi aluemeren ulkorajan kulkua Märketin pohjoispuolella. Kummallakin alueella aluemeren laajentaminen mannerjalusta- ja kalastusvyöhykerajaan saakka edellyttäisi neuvotteluja Ruotsin kanssa.

8 §. Nykyisen lain 8 §:n mukaan sisäisten aluevesien peruspisteet ja niiden täsmällinen sijainti tulee määrätä asetuksella. Aluevesirajalain soveltamista koskevassa uudessa asetuksessa on tarpeen määritellä lisäksi sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan sijainti samoin kuin aluemeren ulkorajan sijainti.

2. Sopimusten sisältö

2.1. Sopimus Viron kanssa Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä

Suomenlahdelle ehdotettu käytäväjärjestely perustuu Viron ja Suomen sisäisiin lainsäädäntötoimiin. Kumpikin valtio voi tarvittessa laajentaa aluemerensä Suomenlahden keskiviivaan saakka. Koska Suomen ja Viron aluevedet Suomenlahdella muodostuvat nyt toteutettavan Suomen aluemeren laajennuksen jälkeen symmetrisiksi, on katsottu tarpeelliseksi vahvistaa 4 päivänä toukokuuta 1994 suoritetulla noottienvaihdolla, ettei kumpikaan maa muuta aluevesirajoja Suomenlahdella ilmoittamatta siitä toiselle etukäteen.

1.4. Sopimus Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä

Ruotsin kanssa tehdyllä sopimuksella määrätään Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisestä keskiviivasta. Sopimuksen 2 artikla sisältää rajalinjaa määrittävien pisteiden koordinaatit. Eteläisin koordinaattipiste on määritelty kansainvälisen tavan mukaisesti siten, että sillä ei vaikuteta mahdollisiin myöhempiin rajanmäärityksiin Viron kanssa.

Sopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen mukaan kumpikaan valtio ei laajenna merialuettaan Ahvenanmerellä Svenska Björnista pohjoiseen neuvottelematta asiasta ensin toisen kanssa. Artiklan 2 kappaleessa Suomi sitoutuu olemaan laajentamatta merialuettaan Bogskärin luona sovitusta rajasta länteen. Sopimuksen 3 artiklan määräykset vahvistavat 2 artiklassa määritellyn vyöhykerajan Suomen ja Ruotsin merialueiden rajaksi, jonka yli kumpikaan valtio ei voi laajentaa myöskään aluemertaan. Märketin eteläpuolisella alueella sopimus vahvistaa lopullisesti myös Suomen ja Ruotsin välisen merirajan koordinaatit.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Peruspisteet vuosina 1965—1994 ja niiden sijainti luetellaan Suomen aluevesien rajoista annetun lain soveltamisesta vuonna 1965 annetussa asetuksessa (256/65), joka korvataan uudella asetuksella vuonna 1995. Asetuksessa tulisi ehdotetun 8 §:n mukaan määrätä myös sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan sijainti sekä aluemeren ulkorajan sijainti.

3. Voimaantulo

Viron kanssa tehty sopimus Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen valtionsisäisestä hyväksymisestä. Ruotsin kanssa tehty sopimus Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä sekä siihen liittyvä pöytäkirja tulevat samoin voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen valtionsisäisestä hyväksymisestä. Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamista koskevan lain olisi tultava voimaan samanaikaisesti mainittujen sopimusten kanssa.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

4.1. Sopimus Viron kanssa Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä

Viron kanssa noottienvaihdolla tehdyn sopimuksen mukaan kumpikin sopimuspuoli rajoit-

taa aluemerensä leveyttä Suomenlahdella siten, että se jää kolmen meripeninkulman etäisyydelle keskiviivasta. Sopimus ei estä Suomea laajentamasta aluemertaan Suomenlahdella täysimääräisesti, mutta se edellyttää, että asiasta ilmoitetaan Virolle vähintään 12 kuukautta etukäteen. Sekä Suomen nykyinen (aluevesirajalain 5 §) että esityksessä ehdotettu (aluevesirajalain 5 a §:n 1 momentti) lainsäädäntö täyttävät 3 meripeninkulman etäisyyttä koskevan edellytyksen. Velvoittaessaan Suomen pitämään kyseisen aluevesirajan voimassa, kunnes 12 kuukauden määräaika on umpeutunut, sopimus kuitenkin välillisesti sitoo Suomen lainsäädäntövaltaa ja edellyttää siten eduskunnan suostumuksen.

4.2. Sopimus Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä

Rantavaltiolla on perinteisesti täysivaltaiset oikeudet mannerjalustansa luonnonvarojen tutkimiseen ja hyväksikäyttöön. Erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen määräykset huomioonottaen rantavaltiolla on kansainvälisen oikeuden mukaisella kalastusvyöhykkeellään nin ikään vastaavat oikeudet vyöhykkeen kalavaroihin. Suomen kalastusvyöhykkeen ja mannerjalustan rajaaminen merkitsee niiden aluemeren edustalla sijaitsevien vesi- ja merenpohja-alueiden rajaamista, joilla Suomi voi käyttää sanottuja oikeuksia. Koska kysymys on alueista, joilla Suomi voi määrätyltä osin käyttää täysivaltaisia oikeuksia, eduskunnan suostumus on tarpeen rajalinjasta sopimiseksi vieraan valtion kanssa.

Sopimuksen 3 artiklan mukaan kumpikaan valtio ei laajenna merialuettaan Ahvenanmerellä Svenska Björnista pohjoiseen neuvottelematta asiasta ensin toisen kanssa, minkä lisäksi Suomi sitoutuu olemaan laajentamatta merialuettaan Bogskärin luona sovitusta rajasta länteen. Artiklan määräys vahvistaa 2 artiklassa sovitun rajan Suomen ja Ruotsin merialueiden rajaksi ja asettaa samalla sopimuspuolille neuvotteluvelvoitteen.

Edellä olevan perusteella sekä Hallitusmuodon 33 §:n ja valtiopäiväjärjestyksen 69 §:n 2 momentin mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Viron kanssa noottienvaihdolla 4 päivänä toukokuuta 1994 Suomenlahden aluevesirajojen muuttamisessa käytettävästä menettelystä tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen ja

että Eduskunta hyväksyisi ne Ruotsin kanssa Tukholmassa 2 päivänä kesäkuuta 1994 tehdyn, Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämistä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä koskevan sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Edellä esitetyn perusteella Eduskunnan hyväksyttäväksi annetaan myös seuraava lakiehdotus:

Laki

Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen aluevesien rajoista 18 päivänä elokuuta 1956 annetun lain (463/56) 1 §:n 1 momentti, 3, 4, 5 ja 6 §, 7 §:n 2 ja 3 momentti ja 8 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti ja 7 §:n 3 momentti 5 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (781/69) sekä 4 §, 7 §:n 2 momentti ja 8 § 5 päivänä maaliskuuta 1965 annetussa laissa (144/65), sekä

lisätään lakiin uusi 5 a § ja 7 §:ään uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Suomen aluevedet käsittävät valtakunnan maa-alueeseen välittömästi liittyvän meren osan, jota idässä Venäjää vastaan Suomenlahdella Vironlahden saaristossa rajoittaa 10 päivänä helmikuuta 1947 allekirjoitetussa Pariisin rauhansopimuksessa (690—691/47) sekä Haapasaaren saariston kohdalla 20 päivänä toukokuuta 1965 Suomen tasavallan hallituksen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton hallituksen kesken merialueiden ja mannermaajalustan rajoista Suomenlahdella tehdyssä sopimuksessa määrätty valtakunnan meriraja ja lännessä Ruotsia vastaan Perämerellä Tornion saaristossa Haminan rauhan jälkeen Torniossa 19 päivänä tammikuuta 1811 allekirjoitetun topografisen rajanselityksen mukaan Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määräämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa sekä rajantarkistuksessa vuonna 1981 määrätty valtakunnan meriraja. Ahvenanmerellä Märketin luodon etelä- ja pohjoispuolella rajana Ruotsia vastaan on edellä mainitussa vuoden 1811 rajanselityksessä määrätty valtakunnan meriraja sellaisena kuin se on määrätty edellä mainitussa vuonna 1972 tehdyssä sopimuksessa, rajantarkistuksessa vuonna 1981 sekä Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä 2 päivänä kesäkuuta 1994 tehdyssä sopimuksessa (/94). Aluevesien ulkorajana on kansainvälinen aluevesiraja.

— — — — — — — — — — — — — —

3 §

Sisäisillä aluevesillä tarkoitetaan aluevesien sitä osaa, jota rajoittavat maan puolella teoreettisen keskivedenkorkeuden mukainen rantaviiva ja jokien suissa joen keskivedenpinnan ja meren keskivedenpinnan leikkausviiva sekä meren puolella ulkorajana murtoviiva, jonka kulma- eli peruspisteet sijaitsevat uloimmilla maastokohdilla, joko mantereella, saarilla, luodoilla tai kareilla.

4 §

Edellä 3 §:ssä tarkoitetut peruspisteet valitaan siten, että ne ovat pitkäaikaisiin vedenkorkeusmittauksiin perustuvan kyseisen ajankohdan teoreettisen keskivedenkorkeuden mukaisen tason yläpuolella. Sanotun tason alapuolellakin oleva piste voidaan kuitenkin ottaa peruspisteeksi, mikäli se on ainakin ajoittain näkyvissä ja sille on rakennettu majakka tai muu pysyvästi merenpinnan yläpuolella oleva laite.

Peruspisteet samoin kuin edellä 3 §:ssä tarkoitetun sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan sijainti tarkistetaan kolmenkymmenen vuoden väliajoin.

5 §

Aluemeri on sisäisiin aluevesiin välittömästi liittyvä vyöhyke, jonka ulkoraja on kahdentoista meripeninkulman etäisyydellä sisäisten aluevesien ulkorajasta, mikäli tässä laissa ei toisin säädetä.

5 a §

Suomenlahdella aluemeren ulkorajana on murtoviiva, joka kulkee vähintään kolmen meripeninkulman etäisyydellä keskiviivasta ja jää kaikissa kohdin kansainväliseen merenkulkuun vakiintuneesti käytettävän reittijakoalueen pohjoispuolle.

Pohjanlahdella, Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisosassa aluemeren ulkoraja ei missään kohdassa ylitä Ruotsin kanssa sovittua Suomen kalastusvyöhykkeen ja mannermaajalustan rajaa.

6 §

Mikäli saari, luoto, kari tai niiden muodostama ryhmä sijaitsee niin kaukana merellä, että se jää 3 ja 4 §:ssä määrätyllä tavalla vedetyn sisäisten aluevesien ulkorajan ulkopuolelle, tällaisella saarella, luodolla, karilla tai ryhmällä on erilliset aluevetensä, kuitenkin siten, että aluemeren leveys on kolme meripeninkulmaa.

7 §

— — — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa mainitun Suomen aluemerta rajoittavan rajan läntisestä päätepisteestä aluemeren ulkoraja kulkee länsi-luoteeseen kohti 5 a § 1 momentin mukaista ulkorajaa, kunnes se yhtyy siihen.

Pohjanlahdella Tornion edustalla aluemeren ulkoraja erkanee valtakunnan merirajasta Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määräämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa määrätyssä pisteessä 2, ja kulkee etelä-kaakkoon kohti 5 §:n mukaista ulkorajaa, kunnes yhtyy siihen.

Ahvenanmerellä Märketin luodon pohjoispuolella aluemeren ulkoraja erkanee valtakunnan merirajasta Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määräämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa määrätyssä pisteessä 10 ja kulkee pohjois-koilliseen kohti 5 §:n mukaista ulkorajaa, kunnes yhtyy siihen.

— — — — — — — — — — — — — — — —

8 §

Sisäisten aluevesien ulkorajan peruspisteet ja niiden täsmällinen sijainti samoin kuin sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan ja aluemeren ulkorajan sijainti luetellaan asetuksessa, jossa tarvittaessa myös annetaan muut säännökset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Vt. ulkoasiainministeri
Pääministeri *Esko Aho*

Liite

Laki

Suomen aluevesien rajoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen aluevesien rajoista 18 päivänä elokuuta 1956 annetun lain (463/56) 1 §:n 1 momentti, 3, 4, 5 ja 6 §, 7 §:n 2 ja 3 momentti ja 8 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti ja 7 §:n 3 momentti 5 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (781/69) sekä 4 §, 7 §:n 2 momentti ja 8 § 5 päivänä maaliskuuta 1965 annetussa laissa (144/65), sekä

lisätään lakiin uusi 5 a § ja 7 §:än uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Suomen aluevedet käsittävät valtakunnan maa-alueeseen välittömästi liittyvän meren osan, jota idässä Neuvostoliittoa vastaan Suomenlahdella Vironlahden saaristossa rajoittaa 10 päivänä helmikuuta 1947 allekirjoitetussa Pariisin rauhansopimuksessa (690—691/47) sekä Haapasaaren saariston kohdalla 20 päivänä toukokuuta 1965 Suomen Tasavallan Hallituksen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton Hallituksen kesken merialueiden ja mannermaajalustan rajoista Suomenlahdella tehdyssä sopimuksessa määrätty valtakunnan meriraja ja lännessä Ruotsia vastaan Perämerellä Tornion saaristossa Haminan rauhan jälkeen Torniossa 19 päivänä tammikuuta 1811 allekirjoitetun topografisen rajanselityksen mukaan rajantarkistuksessa vuosina 1956—1957 määrätty valtakunnan meriraja. Ahvenanmerellä Märketin luodon etelä- ja pohjoispuolella rajana Ruotsia vastaan on edellä mainitussa vuoden 1811 rajanselityksessä märätty valtakunnan meriraja sellaisena, kuin se on sisällytetty 20 päivänä lokakuuta 1921 allekirjoitettuun Ahvenanmaan linnoittamattomuutta ja puolueettomuutta koskevaan sopimukseen (64/22). Aluevesien ulkorajana on, 7 §:ssä mainittavin poikkeuksin, kansainvälinen aluevesiraja.

Ehdotus

1 §

Suomen aluevedet käsittävät valtakunnan maa-alueeseen välittömästi liittyvän meren osan, jota idässä *Venäjää* vastaan Suomenlahdella Vironlahden saaristossa rajoittaa 10 päivänä helmikuuta 1947 allekirjoitetussa Pariisin rauhansopimuksessa (690—691/47) sekä Haapasaaren saariston kohdalla 20 päivänä toukokuuta 1965 Suomen tasavallan hallituksen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton hallituksen kesken merialueiden ja mannermaajalustan rajoista Suomenlahdella tehdyssä sopimuksessa määrätty valtakunnan meriraja ja lännessä Ruotsia vastaan Perämerellä Tornion saaristossa Haminan rauhan jälkeen Torniossa 19 päivänä tammikuuta 1811 allekirjoitetun topografisen rajanselityksen mukaan *Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määräämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972* tehdyssä sopimuksessa sekä rajantarkistuksessa *vuonna 1981* määrätty valtakunnan meriraja. Ahvenanmerellä Märketin luodon etelä- ja pohjoispuolella rajana Ruotsia vastaan on edellä mainitussa vuoden 1811 rajanselityksessä määrätty valtakunnan meriraja sellaisena kuin se on määrätty *edellä mainitussa vuonna 1972 tehdyssä sopimuksessa, vuoden 1981 rajantarkistuksessa sekä Ruotsin kanssa Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä 2 päivänä kesäkuuta 1994 tehdyssä sopimuksessa (/94)*. Aluevesien ulkorajana on kansainvälinen aluevesiraja.

Voimassa oleva laki

3 §

Sisäisillä aluevesillä tarkoitetaan aluevesien sitä osaa, jota rajoittavat maan puolella rantaviiva ja jokien suut sekä meren puolella ulkorajana, murtoviiva, jonka kulma- eli peruspisteet sijaitsevat uloimmilla maastokohdilla, joko mantereella, saarilla, luodoilla tai kareilla.

4 §

Edellä 3 §:ssä tarkoitetut peruspisteet valitaan siten,

1) että ne ovat tämän lain voimaantulovuotta välittömästi edeltäneenä kymmenvuotiskautena suoritettujen vedenkorkeusmittausten perusteella lasketun keskivedenkorkeuden mukaisen tason yläpuolella, kuitenkin niin, että sanotun tason alapuolellakin oleva ainakin ajoittain näkyvissä oleva piste voidaan ottaa peruspisteeksi, mikäli sille on rakennettu majakka tai muu pysyvästi merenpinnan yläpuolella oleva laite;

2) että niiden etäisyys toisistaan on enintään aluemeren kaksinkertainen leveys; sekä

3) että sisäiset aluevedet tulevat mahdollisimman laajoiksi.

Peruspisteet tarkistetaan kolmenkymmenen vuoden väliajoin.

5 §

Aluemeri on sisäisiin aluevesiin välittömästi liittyvä vyöhyke, jonka ulkoraja eli kansainvälinen aluevesiraja on neljän meripeninkulman eli 7 408 metrin etäisyydellä sisäisten aluevesien ulkorajasta, mikäli ei tässä laissa toisin säädetä.

Ehdotus

3 §

Sisäisillä aluevesillä tarkoitetaan aluevesien sitä osaa, jota rajoittavat maan puolella *teoreettisen keskivedenkorkeuden mukainen rantaviiva ja jokien suissa joen keskivedenpinnan ja meren keskivedenpinnan leikkausviiva* sekä meren puolella ulkorajana murtoviiva, jonka kulma- eli peruspisteet sijaitsevat uloimmilla maastokohdilla, joko mantereella, saarilla, luodoilla tai kareilla.

4 §

Edellä 3 §:ssä tarkoitetut peruspisteet valitaan siten, että ne ovat *pitkäaikaisiin vedenkorkeusmittauksiin perustuvan kyseisen ajankohdan teoreettisen keskivedenkorkeuden* mukaisen tason yläpuolella. Sanotun tason alapuolellakin oleva piste voidaan kuitenkin ottaa peruspisteeksi, mikäli se on ainakin ajoittain näkyvissä ja sille on rakennettu majakka tai muu pysyvästi merenpinnan yläpuolella oleva laite.

Peruspisteet *samoin kuin edellä 3 §:ssä tarkoitetun sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan sijainti* tarkistetaan kolmenkymmenen vuoden väliajoin.

5 §

Aluemeri on sisäisiin aluevesiin välittömästi liittyvä vyöhyke, jonka ulkoraja on *kahdentoista meripeninkulman* etäisyydellä sisäisten aluevesien ulkorajasta, mikäli tässä laissa ei toisin säädetä.

5 a §

Suomenlahdella aluemeren ulkorajana on murtoviiva, joka kulkee vähintään kolmen meripeninkulman etäisyydellä keskiviivasta ja jää kaikissa kohdin kansainväliseen merenkulkuun vakiintuneesti käytettävän reittijakoalueen pohjoispuolelle.

Pohjanlahdella, Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisosassa aluemeren ulkoraja ei missään kohdassa ylitä Ruotsin kanssa sovittua Suomen kalastusvyöhykkeen ja mannermaajalustan rajaa.

Voimassa oleva laki

6 §

Mikäli saari, luoto, kari tai niiden muodostama ryhmä sijaitsee niin kaukana merellä, että se jää 3 ja 4 §:ssä määrätyllä tavalla vedetyn sisäisten aluevesien ulkorajan ulkopuolelle, tällaisella saarella, luodolla, karilla tai ryhmällä on erilliset alueetensä, kuitenkin siten, että aluemeren leveys on kolme meripeninkulmaa eli 5 556 metriä.

7 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa mainitun Suomen aluemerta rajoittavan rajan läntisestä päätepisteestä aluemeren ulkoraja kulkee kohtisuoraan 5 §:n mukaista ulkorajaa vastaan, kunnes se yhtyy siihen.

Ahvenanmerellä Flötjanin saaren lounaispuolella 5 §:n mukaista aluemerta rajoittaa Haminan rauhan jälkeen Torniossa 19 päivänä tammikuuta 1811 allekirjoitetussa topografisessa rajanselityksessä määrätty raja sellaisena kuin se on sisällytetty 20 päivänä lokakuuta 1921 allekirjoitettuun Ahvenanmaan linnoittamattomuutta ja puolueettomuutta koskevaan sopimukseen (64/22).

— — — — — — — — — — — — — — —

8 §

Sisäisten aluevesien ulkorajan peruspisteet ja niiden täsmällinen sijainti luetellaan asetuksessa, jossa myös tarvittaessa annetaan muut määräykset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamiseta.

Ehdotus

6 §

Mikäli saari, luoto, kari tai niiden muodostama ryhmä sijaitsee niin kaukana merellä, että se jää 3 ja 4 §:ssä määrätyllä tavalla vedetyn sisäisten aluevesien ulkorajan ulkopuolelle, tällaisella saarella, luodolla, karilla tai ryhmällä on erilliset alueetensä, kuitenkin siten, että aluemeren leveys on kolme meripeninkulmaa.

7 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Edellä 1 momentissa mainitun Suomen aluemerta rajoittavan rajan läntisestä päätepisteestä aluemeren ulkoraja kulkee *länsi-luoteeseen kohti 5 a § 1 momentin* mukaista ulkorajaa, kunnes se yhtyy siihen.

Pohjanlahdella Tornion edustalla aluemeren ulkoraja erkanee valtakunnan merirajasta Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määräämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa määrätyssä pisteessä 2, ja kulkee etelä-kaakkoon kohti 5 §:n mukaista ulkorajaa, kunnes yhtyy siihen.

Ahvenanmerellä Märketin luodon pohjoispuolella aluemeren ulkoraja erkanee valtakunnan merirajasta Ruotsin kanssa mannermaajalustan rajan määräämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa määrätyssä pisteessä 10 ja kulkee pohjois-koilliseen kohti 5 §:n mukaista ulkorajaa, kunnes yhtyy siihen.

— — — — — — — — — — — — — — —

8 §

Sisäisten aluevesien ulkorajan peruspisteet ja niiden täsmällinen sijainti *samoin kuin sisäisten aluevesien maanpuoleisen rajan ja aluemeren ulkorajan sijainti* luetellaan asetuksessa, jossa myös tarvittaessa annetaan muut määräykset tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

NOOTTIENVAIHTO

1. *Viron Helsingissä oleva suurlähetystö Suomen ulkoasiainministeriölle*

Helsingissä 6 päivänä huhtikuuta 1993

Viron suurlähetystö Helsingissä tervehtii kunnioittavasti Suomen ulkoasiainministeriötä ja sillä on kunnia ilmoittaa, että Viron tasavallan tarkoituksena on 9. päivästä huhtikuuta 1993 lukien vahvistaa maan aluemeren leveydeksi 12 meripeninkulmaa. Suomenlahdella Viron aluemeren ulkoraja ulottuisi tällöin tietyissä kohdissa keskiviivalle saakka. Jos myös Suomi laajentaisi omaa aluemertaan 12 meripeninkulmaan, sulkeutuisi kansainvälinen väylä Suomenlahdella kokonaisuudessaan.

Vapaan kauttakulun ylläpitämiseksi Suomenlahdella on Viron tasavalta valmis rajoittamaan aluemeren leveyttä Suomenlahdella siten, että se ei ulotu lähemmäksi kuin 3 meripeninkulman etäisyydelle keskiviivasta.

Tämä edellyttää, että myös Suomi omalta osaltaan on valmis rajoittamaan oman aluemerensä leveyttä vastaavasti.

Mikäli Viron tasavalta myöhemmin päättää laajentaa aluemertaan edellämainitusta poiketen Suomenlahdella, tulee Viron tasavalta ilmoittamaan tästä Suomelle vähintään 12 kuukautta etukäteen, edellyttäen, että myös Suomi on valmis vastaavasti ilmoittamaan mahdollisista aluemeren laajennuksista.

Mikäli edellämainittu on Suomen hallituksen hyväksyttävissä, muodostavat tämä nootti ja sen vastaus tätä asiaa koskevan sopimuksen.

Viron suurlähetystö käyttää tätä tilaisuutta hyväkseen uudistaakseen Suomen ulkoasiainministeriölle korkeimman kunnioituksensa osoituksen.

2. *Suomen ulkoasiainministeriö Viron Helsingissä olevalle suurlähetystölle*

Ulkoasiainministeriö tervehtii Viron suurlähetystöä Helsingissä ja tunnustaa kunnioittavasti vastaanottaneensa suurlähetystön 6 päivänä huhtikuuta 1993 päivätyn seuraavansisältöisen nootin:

— — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — —

Vastauksena ulkoasiainministeriöllä on kunnia ilmoittaa, että Suomen hallitus on omasta puolestaan hyväksynyt tämän ehdotuksen, sekä että suurlähetystön nootti ja tämä vastaus muodostavat molempien hallitusten välisen sopimuksen, joka tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun molemmat sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen sopimuksen hyväksymisestä.

Ulkoasiainministeriö käyttää tilaisuutta hyväkseen uudistaakseen Viron suurlähetystölle korkeimman kunnioituksensa vakuutuksen.

SOPIMUS

Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan välillä Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä

Suomen tasavallan hallitus ja Ruotsin kuningaskunnan hallitus,

jotka ovat päättäneet sopia rajan määräämisestä Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen ja Ruotsin talousvyöhykkeen välillä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä,

jotka ottavat huomioon ne rajat, jotka on osaksi vahvistettu vuonna 1811 Haminan rauhan jälkeen laaditussa topografisessa rajanselityksessä ja osaksi Ahvenanmaan saarten linnoittamattomuutta ja puolueettomuutta koskevassa 20 päivänä lokakuuta 1921 tehdyssä sopimuksessa,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Raja yhtäältä sen mannermaajalusta-alueen, jolla Suomella on täysivaltaiset oikeudet luonnonvarojen tutkimuksen ja hyödyntämisen suhteen, ja Suomen kalastusvyöhykkeen sekä toisaalta Ruotsin talousvyöhykkeen välillä muodostuu suorista linjoista (geodeettisista linjoista), jotka yhdistävät 2 artiklassa määrättyjä pisteitä.

Näiden pisteiden sijainti on määritelty ottaen huomioon maantieteellinen pituus ja leveys "World Geodetic System 1984" -järjestelmän mukaisesti.

Raja on merkitty tämän sopimuksen liitteenä olevaan karttaan.

2 artikla

Rajan pohjoisena lähtöpisteenä on se piste Märketin eteläpuolella, jossa Suomen ja Ruotsin merialueiden ulkorajat eroavat toisistaan. Pisteen koordinaatit ovat 60°14,115' P 19°06, 162' I (piste 1).

Pisteestä 1 raja kulkee seuraavien pisteiden kautta tässä määrätyssä järjestyksessä:

	leveyspiiri	pituuspiiri
Piste 2	60°11,501'	P 19°04,992' I
Piste 3	59°47,501'	P 19°39,497' I
Piste 4	59°26,701'	P 20°09,200' I
Piste 5	58°51,776'	P 20°28,276' I

Pisteen 5 eteläpuolella raja jatkuu sellaiseen pisteeseen saakka, josta on sovittu asianomaisen kolmannen valtion kanssa.

Tässä artiklassa määrätyt pisteet 2, 3 ja 4 ovat samat kuin vuoden 1921 Ahvenanmaan sopimuksen pisteet 15, 14 ja 13.

3 artikla

Suomen hallitus ja Ruotsin hallitus sitoutuvat siihen, että kumpikaan valtio ei laajenna merialuettaan Ahvenanmerellä Svenska Björnista pohjoiseen neuvottelematta asiasta ensin toisen sopimuspuolen kanssa.

Suomi sitoutuu olemaan laajentamatta merialuettaan Bogskärin luona 2 artiklassa sovitusta rajasta länteen.

4 artikla

Tämä sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun molemmat sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen sopimuksen hyväksymisestä.

Tämän sopimuksen voimaantullessa lakkaa seuraavien sopimusten voimassaolo:

— Mannermaajalustan rajan määräämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 Suomen ja Ruotsin välillä tehty sopimus siltä osin kuin se koskee Märketin eteläpuolista aluetta,

— Suomen ja Ruotsin välillä Ruotsin kalas-

tusvyöhykkeen ulkorajasta Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 2 päivänä joulukuuta 1977 tehty sopimus.

Tehty Tukholmassa 2 päivänä kesäkuuta 1994 kahtena suomen- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jotka molemmat ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Ruotsin kuningaskunnan
hallituksen puolesta

PÖYTÄKIRJA

Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan välillä Suomen mannermaajalustan ja kalastusvyöhykkeen sekä Ruotsin talousvyöhykkeen välisen rajan määräämisestä Ahvenanmerellä ja pohjoisella Itämerellä tänään allekirjoitetun sopimuksen yhteydessä sopimuspuolet ovat sopineet seuraavasta odottaessaan Märketin pohjoispuolella olevan rajan teknistä tarkistamista.

Pisteestä 65°31,8' P 24°08,4' I pisteeseen 60°22,3' P 19°09,5' I (mannermaajalustan rajan määräämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyn sopimuksen pisteet 1 ja 10) Suomen kalastusvyöhykkeen ja Ruotsin talousvyöhykkeen raja seuraa mannermaajalustan rajaa, siten kuin siitä on sovittu 29 päivänä syyskuuta 1972 tehdyssä sopimuksessa.

Tehty Tukholmassa 2 päivänä kesäkuuta 1994 kahtena suomen- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jotka molemmat ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Ruotsin kuningaskunnan
hallituksen puolesta

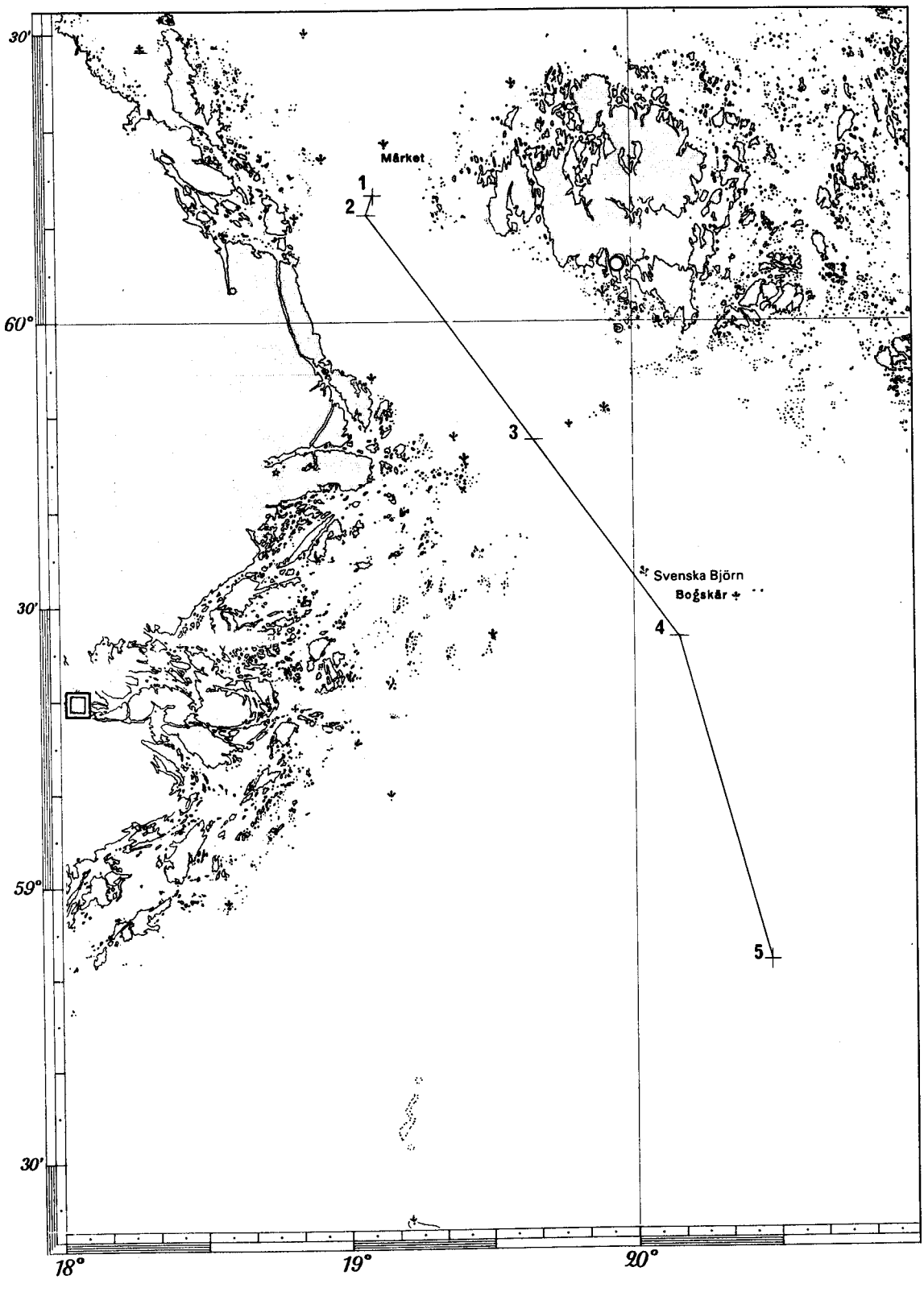
30'
60°
30'
59°
30'
18°
19°
20°
Mårket
1
2
3
4
5
Svenska Björn
Boğskär